

012345678910

DECÀLEG DE BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE LES TIC DIRIGIT A PROFESSIONALS DE JOVENTUT

COL·LECCIÓ APORTACIONS. NÚMERO 54. TIC I JOVES. Reflexions i reptes per al treball educatiu

- 1. Conèixer les eines que protagonitzen el dia a dia dels joves per entendre els significats,** les potencialitats i els riscos que els joves han d'afrontar. Conèixer què consumeixen i mirar d'entendre per què.
- 2. Potenciar el coneixement crític de la identitat digital pròpia.** Davant els riscos a la privacitat, es poden plantejar activitats –impartides per persones properes sense connotacions coercitives– sobre els mitjans socials més utilitzats pels joves. Qui sóc a la xarxa? Prendre consciència del rastre que es deixa a internet i les implicacions presents i futures.
- 3. Fomentar un contracte social entre joves, pares i educadors.** Definir conjuntament unes pautes d'ús de les TIC i revisar-ne el compliment i, si cal, renegociar-les.
- 4. Facilitar eines de detecció de possibles problemes (assetjament, addiccions, etc.)** i respondre-hi sense criminalitzar les eines ni centrar el focus en els problemes. Al contrari, cal viure les TIC com un món d'oportunitats i aprendre a calcular els riscos. Si la prevenció no és suficient, cal oferir espais d'assessorament *on-line* (en línia) i *off-line* (fora de línia) dirigits a joves per afrontar les possibles problemàtiques derivades de l'ús de les TIC.
- 5. Curar continguts.** Ajudar els joves a seleccionar i garbellar els continguts de la xarxa i donar eines perquè ho facin ells. En definitiva, discernir allò constructiu d'allò que no ho és. Acompanyar, especialment durant l'adolescència, per tenir uns joves adults conscients i competents mediàtics.
- 6. Mostrar exemples d'èxit i fracàs d'ús de les TIC.** Presentar models enriquidors que fomenten la participació en la construcció de la societat i models perillosos. Proporcionar el testimoni de joves afectats (ciberassetjament escolar (*cyberbullying*), addiccions, etc.), tal com ja es fa amb la violència masclista, és recomanable per veure les conseqüències i com s'ha afrontat el problema.
- 7. Vetllar per la diversificació de consums de productes i eines tecnològiques.** Com més varietat de consums hi ha, més es relativitzen les influències. Abans, però, cal proporcionar als joves diversitat d'estímul i experiències presencials, fer-los descobrir que més enllà de les pantalles també hi ha "vida".
- 8. Dissenyar activitats que incloguin la capacitat multitasca dels joves alternant tasques de diversa complexitat.** Atès que, inevitablement, hi seran presents, cal introduir les diferents pantalles a les activitats d'aprenentatge formal i informal.
- 9. Introduir el joc com a eina d'aprenentatge a través de les TIC.** És a dir, gammificar, obtenir tots els elements divertits i addictius que es troben en els jocs i aplicar-los al món real o les activitats productives. Si ja s'estan aplicant al màrqueting i a la ciència, per què no aplicar-los als espais educatius?
- 10. Educar en mitjans a més d'amb mitjans.** A mode de recapitulació, aquest punt engloba els anteriors i serveix de conclusió: l'ús de les TIC com a eina bàsica de treball a l'educació és essencial en el context actual, però és igual d'important l'educació en mitjans, l'educació per a la convivència òptima dels joves amb els mitjans. I aquesta educació no només s'ha de centrar en l'apoderament a través del pensament crític o l'actitud crítica –la més comuna–, sinó que s'han de treballar altres aspectes com l'estètica, la producció, la interacció amb els mitjans, els llenguatges, etc. Quan s'educa en mitjans s'ha d'intentar tractar-los amb tota la seva riquesa i complexitat.

Observatori Català de la Joventut

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies